ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН ИЧКИ ИШЛАР ОРГАНЛАРИДА МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ ИШЛАРНИ ТАШКИЛ ЭТИШ МАСАЛАЛАРИ

Мусаев Мақсуд Турсунпўлатович
Самарқанд вилояти ИИБ Самарқанд шахар бўйича ички ишлар органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бошқармаси 7-сон ички ишлар бўлими бошлиғи, подполковник

Бугунги кунда мамлакатимизда аҳолининг турмуш-тарзини яхшилаш, уларни ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан қўллаб қувватлаш, жамият сиёсий ҳаётида фаоллигини ошириш, ёшларни юксак маънавиятли ва маърифатли этиб тарбиялаш борасида кенг кўламли ислоҳотлар амалга оширилиб келинмоқда. Бу борада ички ишлар тизимида бугунги замон талабидан келиб чиққан ҳолда халқ манфаатларини таъминлаш мақсадида аҳоли истиқомат қиладиган ҳудудларда тинчлик, осойишталик, жамоат тартиби ва хавфсизликни ҳамда фуқароларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини таъминлаш масалаларига қаратилган тизимли ишлар йўлга қўйилган. Албатта, бу каби вазифаларни амалга оширишда юксак маънавиятли, хизмат бурчига масъулиятли, ҳуқуқий билимга эга муносиб ходимларни соҳага жалб этиш ва ишларни тўғри йўналтиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Бу ҳақда Ўзбекистон Репсубликаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Республика Маънавият ва маърифат кенгашининг 2023 йил 22 декабрда кенгайтирилган мажлисидаги сўзлаган нутқида “бугун маънавият бошқа соҳалардан ўн қадам олдинда юриши керак, маънавият янги кучга, янги ҳаракатга айланиши шарт!” [1], эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтган эди. Бинобарин, Юртбошимизнинг фикрига кўра, жамиятнинг барча соҳаларида, хусусан, ички ишлар идораларида ҳам маънавий-маърифий ишларни сифат ва мазмун жиҳатидан мутлақо янги босқичга кўтариш бугунги замон талаби эканлигини теран англашимиз лозим. Зеро, инсон қадр-қиммати, ўзгани ҳурмат қилиш энг аввало, маънавиятни тушунишдан бошланади. Маънавиятни тушуниш, англаш учун аввало инсонни тушуниш, англаш керак[2]. Бу борада ички ишлар идораларида маънавий-маърифий ишларни самарали ташкил этиш мақсадида,Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 26 мартда “Жамоат хавфсизлигини таъминлаш ва жиноятчиликка қарши курашиш соҳасида ички ишлар идоралари фаолиятини сифат жиҳатидан янги босқичга кўтариш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-6196-сон Фармони қабул қилинган эди. Мазкур фармон асосида ички ишлар идоралари тизимда маънавий-маърифий ишларни, ходимларни узлуксиз тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш фаолиятини ИИВнинг Маънавий-маърифий ишлар ва кадрлар билан таъминлаш департаменти томонидан ташкил этилиши ва назоратини олиб бориши йўлга қўйилди[3].

Ушбу фармонга мувофиқ, 2021 йил 2 апрелда “Ички ишлар идораларининг жамоат хавфсизлигини таъминлаш ва жиноятчиликка қарши курашиш соҳасидаги фаолиятини янада такомиллаштириш бўйича қўшимча ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-5050-сонли Қарори қабул қилинган бўлиб, мазкур қарори билан “Ички ишлар идораларида маънавий-маърифий ишларни ташкил этиш концепцияси” тасдиқланди. Ушбу концепцияга кўра, ички ишлар идораларида маънавий-маърифий ишлар «Ватанга ва халққа садоқат билан хизмат қилиш - олий бурчимиз!» концептуал ғояси асосида ташкил этилиб, унда давлат мустақиллигини ҳимоя қилиш, ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш, жамоат хавфсизлигини

[1] Маънавият ҳаётимизда янги куч, янги ҳаракатга айланиши керак. Президент Шавкат Мирзиёевнинг Республика Маънавият ва маърифат кенгашининг кенгайтирилган мажлисидаги нутқи. Янги Ўзбекистон газетаси. 2023 йил 23 декабрь, 267-сон.

[2] Karimov I.Yuksak ma`naviyat – engilmas kuch. – T.: 2013. – 29-b.

[3] O`zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 26 martdagi “Jamoat xavfsizligini ta`minlash va jinoyatchilikka qarshi kurashish sohasida ichki ishlar organlari faoliyatini sifat jihatidan yangi bosqichga ko`tarish chora-tadbirlari to`g`risida”gi PF-6196-son Farmoni / Qonun hujjatlari ma`lumotlari milliy bazasi, 26.03.2021 y., 06/21/6196/0240-son

таъминлаш ҳамда фуқароларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини муҳофаза қилиш устувор вазифа сифатида белгиланди[1].

Шунингдек, ушбу қарор билан ички ишлар идораларида маънавий-маърифий ишларни ташкил этишда, ходимларни юқори касбий тайёргарликка эга, жисмонан ва маънан етук, билимли, ҳалол, ватанпарвар, мард ва жасур этиб тарбиялаш, уларнинг фаол ҳаётий позициясини мустаҳкамлаш, интеллектуал салоҳиятини юксалтириш, она Ватан тақдирига бўлган масъулиятини ошириш ҳамда ғоявий ва турли ахборот хуружларига қарши мафкуравий иммунитетини кучайтириш, ходимларни фуқаролик бурчи ва конституцион мажбуриятларини садоқат ва фидойилик билан виждонан бажаришга йўналтириш асосий вазифа этиб белгиланди. Янги Ўзбекистонда “Инсон қадри учун” эзгу ғояси давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишига айланди. Инсон қадри улуғланаётган ана шундай тарихий шароитда қишлоқ, овул ва маҳаллаларимизда тинчлик ва осойишталикни таъминлаш борасида барчамизнинг зиммамиздаги масъулиятли вазифалар янада ортиб бормоқда. Ички ишлар органларини тубдан ислоҳ қилиш жараёнларида жиноятчиликка қарши курашиш, ижтимоий хавфли қилмишларни фош этиш ва барвақт олдини олиш борасидаги ёндашувлар тубдан ўзгартирилди. Бугунги кунда ички ишлар тизимидаги ҳар бир раҳбар ва ходимнинг кундалик хизмат фаолиятида рақам ва фоизлар ортидан қувиш эмас, балки фуқароларнинг ҳақ-ҳуқуқларини амалда ҳимоя қилиш биринчи галдаги вазифага айланмоқда[2]. Зеро, ички ишлар идоралари ходимлари юксак ишонч ва масъулиятни ҳис этиш, ўз хизмат бурчига ҳалол муносабатда бўлиш ва хизмат бурчини адо этиш, ходимнинг ўзига нисбатан юксак талаб эканлигини англаш муҳим аҳамият касб этади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022-йил 28-январдаги “2022 - 2026-йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси тўғрисида”ги ПФ-60-сон Фармони[3] ижросини таъминлаш, шунингдек, ички ишлар идораларини аҳолининг ишончли ҳимоячиси сифатида халқчил профессионал тузилмага айлантириш, уларнинг фуқаролар, жамоат ташкилотлари ҳамда кенг жамоатчилик билан яқин ҳамкорликда, ўзаро ишонч ва ҳамжиҳатлик руҳида ишлашини таъминлаш, маҳаллалар, аҳоли турар жойлари ва бутун юртимизда қонун устуворлиги, тинчлик-осойишталикни янада мустаҳкамлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 20 январдаги “Ички ишлар идораларини халқчил профессионал тузилмага айлантириш ва аҳоли билан янада яқин ҳамкорликда ишлашга йўналтириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-10-сонли қарори[4] билан Ички ишлар идоралари ходимларининг касбий маданият ва хизмат интизоми тўғрисидаги кодекс тасдиқланди. Ҳужжатга кўра, кодексни билиш ва унинг қоидаларига қатъий риоя қилиш идоранинг ҳар бир ходими учун мажбурий ҳисобланади. Шу билан бирга кодекс ходим фаолияти самарадорлиги ва интизомини баҳолашнинг асосий мезони ҳисобланади. Бинобарин, кодекс қоидаларига риоя қилмаслик ходимга нисбатан интизомий жазо чоралари қўлланиши учун асос бўлиши мумкин.

Шуни алоҳида қайд этиш жоизки, юртимизда ўтган давр мобайнида ички ишлар тизими тубдан ислоҳ қилинди. Эл-юртимизнинг ишончи ва меҳрини қозонган, том маънодаги халқпарвар ички ишлар тизимини яратиш бўйича кенг кўламли ислоҳотлар муваффақиятли амалга оширилмоқда. Маънавий-мафкуравий ишлар мамлакатимизда доимо устувор вазифалардан бири ҳисобланган. Жамиятимизда мафкурани харакатлантирувчи асосий куч маънавият бўлиб, уни юксалтиришга хизмат қилиш барчанинг бурчи эканлигини теран англаш лозим. Бу ҳақда Президентимиз Шавкат Мирзиёев мамлакатимиз мафкурасининг асосий ғоясини таъкидлаб ўтар экан: “Биз яратаётган янги Ўзбекистоннинг

[1] O`zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 2 apreldagi “Ichki ishlar organlarining jamoat xavfsizligini ta`minlash va jinoyatchilikka qarshi kurashish sohasidagi faoliyatini yanada takomillashtirish bo`yicha qo`shimcha tashkiliy chora-tadbirlar to`g`risida”gi PQ-5050-sonli Qarori / Qonun hujjatlari ma`lumotlari milliy bazasi, 02.04.2021 y., 07/21/5050/0280-son

[2] Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазири мамлакатимиз аҳолисига мурожаат билан чиқди. https://yuz.uz/news/ozbekiston-respublikasi-ichki-ishlar-vaziri-mamlakatimiz-aholisiga-murojaat-bilan-chiqdi

[3] https://lex.uz/ru/docs/-5841063

[4] https://lex.uz/uz/docs/-6364837

мафкураси эзгулик, одамийлик, гуманизм ғояси бўлади. Биз мафкура деганда, аввало, фикр тарбиясини, миллий ва умуминсоний қадриятлар тарбиясини тушунамиз. Улар халқимизнинг неча минг йиллик ҳаётий тушунча ва қадриятларига асосланган”[1], - дея алоҳида эътибор қаратиб ўтган эди. Зеро, бугунги кунда дунёда кескин кураш ва рақобат ҳукм суриб, манфаатлар тўқнашуви тобора кучайиб бормоқда. Юртбошимиз ўз нутқида маънавиятимиз учун энг катта хавф – бу аксарият одамларимиздаги лоқайдлик ва бепарволик кучайиб бораётганлигини ҳозирги замонда, бошқа халқлар катта-катта марралар сари интилаётган бир пайтда маънавий жиҳатдан ғафлатга ботиб, “ухлаб ётиш”га, лоқайд бўлишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқлигини барча фожиа ва муаммолар, Ватанга, миллатга, келажакка хиёнат айнан лоқайдликдан маънавий-маърифий соҳада олдимизда турган энг муҳим вазифа шуки, жаҳонда кечаётган геосиёсий ва мафкуравий жараёнларни чуқур таҳлил қилиб, улардан хулоса чиқарган ҳолда, йўлимизни тўғри танлашимиз зарурлигини айтиб ўтгани бежиз эмас. Зеро, ички ишлар органлари ходимлари билан олиб бориладиган маънавий-маърифий ишлардан кўзда тутилган асосий мақсадлар ходимларни ватанпарварлик, қасамёдига садоқат, Конституция ва қонунларга ва норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳамда касбий маданият талабларига сўзсиз риоя қилиш, хизмат интизоми, қонунийлик ва инсон ҳуқуқларига қатъий амал қилган ҳолда хизмат вазифаларини самарали ижро этилишини таъминлаш, ёш ходимларда касбий кўникма ва малакани шакллантириш учун маънавий-маърифий ишларни ташкил этиш ва ўтказиш ходимларининг онги ва қалбига “Янги Ўзбекистон - учинчи Ренессанс сари!” ғоясининг мазмун-моҳиятини сингдириш асосида уларнинг Ватан ва халқ тақдирига, давлатимиз ҳамда ислоҳотлар талабларига дахлдорлигини янада ошириш муҳим аҳамият касб этади. Дунёда ва ён-атрофимизда содир бўлаётган глобаллашув жараёнларига нисбатан уларнинг онгли муносабати ҳамда фаол ҳаётий позициясини шакллантириш, миллий меросимизнинг тарихий илдизларини ўрганиш ҳамда таҳлил қилишга, Ватанимиз озодлиги ва тинчлиги йўлида қаҳрамонлик кўрсатган буюк аждодларимиз ва жасур замондошларимизнинг ибратли ҳаётини кенг тарғиб этиш асосида ходимларда хизмат бурчини бажариш борасида қатъий ҳаётий эътиқодни қарор топтиришга, ходимларнинг эстетик тарбиясини кучайтириш ва ички ишлар органларининг ижобий имижини шакллантириш ҳамда шу мақсадда фуқаролик жамияти институтлари, жамоат ташкилотлари ва оммавий ахборот воситалари билан ўзаро ҳамкорликни ривожлантириш истиқболдаги вазифаларни белгилашда муҳим аҳамият касб этади.